

Programma 1. Sociaal, welzijn en educatie

Hendrik-Ido-Ambacht

Programma 1. Sociaal, welzijn en educatie

We kennen in Hendrik-Ido-Ambacht een goed voorzieningenniveau op het gebied van welzijn, onderwijs, zorg, sport en recreatie. Voor onze inwoners zijn er ruime mogelijkheden tot ontmoeting, ontwikkeling, ontspanning en ondersteuning. Dit willen we op peil houden met betaalbare en bereikbare voorzieningen voor jong en oud. Door de toegenomen verantwoordelijkheid op het sociale domein werken wij actief aan de versterking van de bereikbaarheid en effectiviteit van deze voorzieningen. Hierbij zoeken we de balans met een gezond financieel beleid.

Actualiteiten en acties

Actualiteiten

Wat gaan we daarvoor doen?

Actualiteiten programma 1 (B2018)

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

In 2018 zijn we gestart met de voorbereidingen van het Preventieplan voor het sociaal domein. Met het preventieplan willen we bereiken dat inwoners voor hun zelfredzaamheid en volwaardige deelname aan de samenleving zo min mogelijk afhankelijk zijn van zware zorg en ondersteuning. We willen hiertoe voor onze inwoners (van 0-100 jaar) het aanbod van laagdrempelige preventieve voorzieningen versterken en we werken toe naar een verbinding tussen de jeugdhulp, Wmo en participatie.

In voorgaande jaren hebben we ingezet op de versterking van onder meer het sociaal wijkteam en zijn we pilots gestart in de jeugdhulp (lokale impuls, 2017). Deze zijn in 2018 uitgevoerd en vervolgens geëvalueerd. De evaluatie en de bevindingen vanuit de pilots betrekken we in de nieuwe lokale impuls voor 2019. Met de impuls maakten we al een begin met de lokale transformatie in het sociaal domein. Het preventieplan is de volgende stap in dit proces.

In het najaar van 2018 hebben we met de maatschappelijke partners voor de Wmo, participatie en gezondheid de eerste besprekingen over het preventieplan gevoerd.

Daarnaast zijn eind 2018 met een extern bureau afspraken gemaakt over de projectleiding.

Acties

Wat gaan we daarvoor doen?

Cultuureducatie

Portefeuillehouder: Lafleur Ralph

Kwaliteit

Onder regie van Hi5Ambacht worden met veelal lokale aanbieders cultuureducatieve - en muzieklessen verzorgd zowel in binnenschoolse als buitenschoolse programma's.

Vanuit de regeling Cultuur met Kwaliteit (CMK 2016-2020) is een landelijke subsidie toegekend voor de uitvoering van een plan van aanpak. In dit plan van aanpak worden onder

meer scholen in de gelegenheid gesteld om intern cultuurcoördinatoren op te leiden. In 2018 is gestart met de uitvoering van het eerder opgestelde plan van aanpak. Leerkrachten van verschillende scholen zijn hierdoor opgeleid tot ICC'er (intern cultuur coördinator). Vanuit de CMK regeling wordt tot aan 2020 gewerkt aan de ontwikkeling van culturele leerlijnen vanuit verschillende cultuur/kunstdimensies voor alle scholen in Hendrik-Ido-Ambacht.

Dagbesteding

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Participatieplekken

In het kader van de Participatiewet worden in de Drechtsteden participatieplekken aangeboden. Deze plekken zijn bedoeld voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 heeft het PFO Sociaal aangegeven dat de participatieplekken een meervoudig lokale verantwoordelijkheid worden van de zeven gemeenten. De gemeenten hebben inmiddels besproken hoe en onder welke voorwaarden de overdracht van de participatieplekken kan plaatsvinden. Tijdens de besprekingen over de uitvoerings- en financieringsgesprekken bleek dat er tussen de zeven gemeenten veel verschil van inzicht is. De SDD heeft daarom de contracten met de leerwerkbedrijven (die de participatieplekken aanbieden) en de matchingsunits verlengd tot en met het eerste halfjaar van 2019. Een definitief besluit over het overdragen van de participatieplekken is er nog niet. Dat (regionale) besluit werd eind 2018 verwacht.

Laagdrempelige dagbesteding (respijtzorg)

Op lokaal niveau bieden we dagbesteding aan als vorm van respijtzorg. Dit doen we in samenwerking met twee zorgaanbieders: De Blije Borgh en Syndion. In 2018 is Syndion gestart met laagdrempelige dagbesteding (zonder indicatie) voor jongvolwassenen. Eind 2018 is deze voorziening geëvalueerd met Syndion. Uit de evaluatie blijkt dat de voorziening voor cliënten (en hun mantelzorgers) van Syndion voorziet in een behoefte, maar dat het gebruik ervan nog wat achterblijft bij de verwachtingen. De voorziening wordt tot nu toe alleen gebruikt door cliënten van Syndion, terwijl de voorziening ook beschikbaar is voor jongvolwassenen die geen cliënt zijn bij Syndion. Ook De Blije Borgh biedt dagbesteding aan (ook zonder indicatie) in het kader van respijtzorg, maar dan voor de doelgroep senioren. In 2017 nam de vraag naar die voorziening fors toe en ook in 2018 was dat opnieuw het geval. In 2018 is een aanvullende subsidie (incidenteel) verleend aan De Blije Borgh om te voorzien in de vraag naar deze voorziening.

Drechtwerk

Portefeuillehouder: Flach André

Kwaliteit

Met de invoering van de Participatiewet is de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) gestopt en daarmee ook de instroom van WSW'ers in Drechtwerk. Vanwege de invoering van de Participatiewet heeft Drechtwerk in 2014 een nieuwe koers ingezet. Die koers heeft erin geresulteerd dat verschillende bedrijven van Drechtwerk in de markt zijn gezet of afgebouwd. Medio 2017 is deze koers geëvalueerd en herijkt. Uitgangspunt van de herijkte strategie is dat Drechtwerk vooral een organisatie moet zijn die zich via leerwerktrajecten toelegt op het bevorderen van de doorstroming en eventueel uitstroom van de oorspronkelijk

doelgroep: mensen met een SW-indicatie. Daarnaast is en blijft Drechtwerk een plek voor SW'ers met een te grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Vanuit de gekozen strategie zet Drechtwerk stevig in op het verder vormgeven van de samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden. In dat kader is in 2018 een gemeenschappelijke vennootschap opgezet, van waaruit medewerkers van Drechtwerk en cliënten van de SDD gedetacheerd kunnen worden. De Drechttraad heeft hiervoor in maart groen licht gegeven. Daarnaast wordt de samenwerking met de SDD geïntensiveerd bij het ontwikkelen en implementeren van leer- werktrajecten voor nieuwe doelgroepen. Zo is er een traject opgezet om vorkheftruckchauffeurs op te leiden. Daarnaast is onder de Perspct een nieuwe samenwerking gestart met de Penitentiare Inrichting Dordtse Poorten en Sociale Dienst Drechtsteden. Vanaf eind november 2018 worden ex-gedetineerden en Drechtwerkers, die zelf moeilijk aan werk komen, begeleid naar een betaalde baan. De deelnemers aan Perspct, een samenvoeging van perspectief en respect, krijgen opleidingen en begeleiding, en werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Na het succesvol doorlopen van het traject hebben zij in veel gevallen uitzicht op een betaalde baan.

In 2018 is besloten de bedrijfsonderdelen DrechtstedenActief (Drechtwerk binnen) en Drechtwerk Groen (Drechtwerk buiten) bij elkaar te brengen in een vennootschap. Deze samenvoeging biedt kansen op efficiëntievoordeel en vergemakkelijkt het uitwisselen van medewerkers. Het is de bedoeling dat beide onderdelen nog wel onafhankelijk van elkaar aangestuurd en beoordeeld worden.

Inkomensondersteuning

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Startdatum: 19-10-2015

Kwaliteit

Dankzij de herstellende economie daalt vanaf 2018 het aantal bijstandsgerechtigden in de Drechtsteden. We zien dat het aantal vacatures toeneemt, maar tegelijkertijd is er de tendens dat het steeds moeilijker wordt een uitkeringsgerechtigde te koppelen aan een vacature. Dit wordt veroorzaakt door een mismatch op de arbeidsmarkt. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden weergegeven voor de periode van 1 januari 2015 tot 1 januari 2019.

Het aantal bijstandsgerechtigden in Hendrik-Ido-Ambacht blijft in absolute zin stabiel, wat met name veroorzaakt wordt door de groei van ons inwoneraantal. Belangrijkste instroomreden in 2018 was de verhuizing naar H-I-Ambacht (18% van de instroom). Van ons totale bestand bestaat 19% uit statushouders. Dit is fors hoger dan in de regio waar het percentage ligt op 11%. Relatief gezien blijft het bijstandsvolume (aantal bijstandsuitkeringen t.o.v. omvang bevolking) in onze gemeente echter laag. Dit percentage ligt in H-I-Ambacht op 1,0%. Regionaal is dit 2,2% en landelijk 2,4%.

Aantal uitkeringsgerechtigden	1-jan-15	1 jan 16	1-jan-17	1 jan 18	1 juli 18	1 jan-19
Regio Drechtsteden	6.053	6.293	6.670	6.686	6.570	6.453
H-I-Ambacht	270	290	315	321	319	320

Om de daling van het aantal bijstandsgerechtigden te stimuleren zet de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) een breed instrumentarium voor al haar klanten in. Tegelijkertijd pleegt de SDD extra inzet op specifieke groepen die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Zo blijkt uit onderzoek dat het aantal 50 plussers in de bijstand groot is: deze groep omvat 3.661 klanten (ca. 55% van het totale bestand van de SDD). Om de kansen op werk te vergroten gaat de SDD meer aandacht geven aan deze groep. Door meer inzicht te krijgen in de situatie en mogelijkheden van elke klant, kunnen maatwerkgericht instrumenten worden ingezet. Hierbij valt te denken aan inzet van de werkervaringsweg, loonkostensubsidie en empowermenttraject. Wat betreft statushouders blijft de SDD zich inzetten op het versnellen van de inburgering en het versneld toeleiden naar de arbeidsmarkt. De vraag en noodzaak om gerichte trajecten, trainingen en cursussen in te zetten blijft groot. De aanpak van de SDD werpt haar vruchten af. De SDD ziet een duidelijke daling van het aantal statushouders in de bijstand. Daar waar landelijk een daling van 11% wordt gerealiseerd, halen de Drechtsteden ruim 14%.

Financieel perspectief

Bij de geactualiseerde begroting 2018 was de prognose van de SDD een tekort van € 7,4 miljoen op inkomenstondersteuning. In de concept jaarrekening van de GRD is duidelijk geworden dat dit tekort uitgekomen is op € 6,3 miljoen. Zorgpunt is dat er geen directe relatie is tussen het verkleinen van het bijstandsbestand en het verminderen of oplossen van het financieel tekort. Het nieuwe verdeelmodel BUIG is de Drechtsteden niet gunstig gezind. Tegelijkertijd is het macrobudget voor gemeenten te laag om alle kosten te dekken, zelfs al zou het verdeelmodel kloppend zijn. Via de regio en VNG blijven we richting het Rijk lobbyen voor een eerlijker verdeelmodel en voor een verhoging van het macrobudget. Via de zogenaamde Vangnetuitkering biedt het Rijk financiële compensatie aan gemeenten die grote tekorten op het budget Inkomensondersteuning hebben. Gelet op de omvang van het tekort komt Hendrik-Ido-Ambacht in aanmerking voor een uitkering uit de (regionale) Vangnetregeling 2018.

Jeugdhulp

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Het transformeren van de Jeugdhulp blijft een aandachtspunt. We constateren dat de vraag naar Jeugdhulp in 2018 ten opzichte van eerdere jaren blijft stijgen en dat de complexiteit van de zorgvraag toeneemt. Uit het jaarrapport Jeugdhulp Hendrik-Ido-Ambacht 2018 van de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) blijkt dat 17% van de jeugdigen in Hendrik-Ido-Ambacht gebruik maakt van geïndiceerde Jeugdhulp. De Rijksmiddelen om de totale kosten van Jeugdhulp te dekken zijn onvoldoende voor de gemeente én de regio. Het beheersen van de kosten voor Jeugdhulp is noodzakelijk om oplopende tekorten in de toekomst te voorkomen en de jeugdhulp voor de toekomstige generatie betaalbaar te houden. Ook blijkt in 2018 dat wachtlijsten van Jeugdhulpaanbieders en het lokale Jeugdteam toenemen.

In 2018 is ingezet op het herijken van de toegang tot Jeugdhulp: het terugdringen van wachtlijsten, het verzamelen van informatie over de achtergronden van budgettekorten en het verkrijgen van inzicht in de werkwijze van de toegang tot de jeugdhulp. Op basis van de beschikbare informatie kwamen we tot de conclusie dat de zorgvraag van jeugdigen en hun ouders in aantal toeneemt en de zorgvragen ook complexer worden. Daarnaast was sprake

van een stijging van kosten voor zorgvervoer die uiteindelijk cumulatief leidt tot een budgettekort. De toegang tot de jeugdhulp verloopt niet alleen via het Jeugdteam. Ook de huisartsen, jeugdbescherming/jeugdreclassering en jeugdhulp plus zijn vormen van toegang. Het sturen op kosten van Jeugdhulp is een forse maar ook complexe opgave. De uitvoering van Jeugdhulp is door de gemeenten bij de SOJ en de Stichting Jeugdteams ZHZ neergelegd. Ondanks dat de gemeente in de uitvoering 'op afstand' staat, staan we voor de vraag hoe we meer invloed kunnen geven aan de uitvoering.

Er vonden gesprekken plaats met de Stichting Jeugdteams Hendrik-Ido-Ambacht en de SOJ om een analyse te maken hoe het zorggebruik te normaliseren en tekorten weg te werken. Het Jeugdteam zal nog sterker dan voorheen moeten samenwerken met de lokale partners zoals scholen, schoolmaatschappelijk werk, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, jongerenwerk, HI5Ambacht, sociaal wijkteam en huisartsen. We gaven in 2018 een eerste aanzet tot het ontwikkelen van een nieuwe lokale impuls voor de komende jaren. Hierbij zetten we in op preventie om lichte zorgvragen door te leiden naar het voorveld.

De gemeente, de Stichting Jeugdteams en de SOJ hebben gezamenlijk geprobeerd meer sturing te geven aan het toekennen van passende voorzieningen enerzijds en een toekomstige financieel gezond beleid rondom Jeugdhulp anderzijds. Regionale samenwerking tussen gemeenten blijft ook noodzakelijk om de uiteindelijke transformatiedoelen in de Jeugdhulpregio op termijn te behalen.

In 2018 is er een eerste beleidsmatige aanzet gegeven voor het ontwikkelen van een lokale impuls om geïndiceerde Jeugdhulp terug te dringen. We zoeken oplossingen door meer te werken aan preventie en vroegsignalering. Het opzetten van een lokaal preventieve structuur is van belang om meer samenhang tussen de lokale voorzieningen te organiseren.

Jongeren in de openbare ruimte

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Vorig jaar besloot het college om af te zien van de realisatie van een JOP in het centrumgebied van De Volgerlanden en koos ervoor om eerst een behoefteonderzoek onder jongeren uit te voeren. Daarnaast hebben we met de projectorganisatie De Volgerlanden overlegd over de mogelijkheden om in De Volgerlanden-Oost een ontmoetingsplek te creëren, als uitvoering van de motie van de raad om een JOP te realiseren. Eind 2018 is met het jongerenwerk en een organisatie die gespecialiseerd is in jeugdparticipatie, Open Limonade, een start gemaakt met voorbereidingen voor het behoefteonderzoek.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Wmo beleidsplan Drechtsteden 2019 - 2022

Samen met de andere gemeenten stellen we een nieuw Wmo-beleidskader Drechtsteden op om o.a. de koers en visie voor de maatwerkvoorzieningen Wmo voor de komende vier jaar te bepalen. Besluitvorming hierover door Drechtstedenbestuur en Drechttraad is uitgesteld en heeft niet in 2018 plaatsgevonden.

De lokale uitwerking van het Wmo-beleidsplan krijgt vorm in het lokaal preventieplan, de notitie mantelzorg en de lokale notitie vrijwillige inzet.

Maatwerkproducten Wmo:

De Sociale Dienst Drechtsteden heeft in 2018 met de regiogemeenten overlegd over de mogelijke maatregelen om kostenstijgingen op te vangen bij de producten begeleiding en dagbesteding, huishoudelijke ondersteuning. Deze maatregelen zijn onder andere de invoering van een landelijk voorgeschreven eigen bijdrage van € 17,50 voor 4 weken huishoudelijke hulp, de herinvoering van de eigen bijdrage voor begeleiding en dagbesteding en de invoering van een instaptarief naast de kilometervergoeding voor de Drechthopper. De Drechtraad besloot eind 2018 om alleen het abonnementstarief in te voeren voor huishoudelijk ondersteuning en de invoering van een instaptarief naast de kilometervergoeding voor de Drechthopper. Begeleiding en dagbesteding zijn in 2019 vrijgesteld van een eigen bijdrage.

Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: Flach André

Kwaliteit

De realisatie van de nieuwbouw van de Willem de Zwijgerschool aan het Kruiswiel stond voor 2018 gepland. De aanbestedingsprocedure heeft door actuele ontwikkelingen in de bouw echter niet geleid tot een positief resultaat. In het project is daardoor enige vertraging opgetreden. De bouw van De Dukdalf is wel eind 2018 gestart.

Medio 2018 zijn we gestart met de voorbereiding van het Integraal Huisvestings Plan (IHP). Dit gebeurt in samenwerking met de schoolbesturen. Ten slotte hebben we voorbereidingen getroffen voor de nieuwe Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Sociaal wijkteam

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

In 2018 vond opnieuw een evaluatie van het Sociaal Wijkteam plaats. Op basis van deze evaluatie zijn voorstellen gedaan om de personele bezetting van het Sociaal Wijkteam te continueren en te versterken. Hierbij ging het om de functies bij het Algemeen Maatschappelijk Werk, de GGZ-ondersteuning en de S1-wijkverpleegkundige.

Statushouders

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Participatie

Met inzet van een netwerk van professionals en vrijwilligers stimuleren we dat statushouders zo snel mogelijk zelfredzaam en bij voorkeur zelfvoorzienend te worden binnen onze gemeente. Het Sociaal Wijkteam heeft in deze aanpak de rol van spin in het web en werkt hiervoor intensief samen met Vluchtelingenwerk en de SDD. Zij maakt daarbij gebruik van een breed netwerk van vrijwilligers en betrokken professionals.

Deze inzet is in 2018 voortgezet en waar nodig, geïntensiveerd. Ook is in 2018 een start gemaakt met de brede evaluatie van de maatschappelijke begeleiding, die in de eerste helft van 2019 aan de raad wordt aangeboden.

De gemeente is sinds 1 oktober 2017 verplicht om alle inburgeringsplichtige nieuwkomers (asielzoekers en migranten) binnen een jaar na vestiging te laten deelnemen aan een participatieverklaringstraject. Het doel van deze trajecten is om het belang van integratie in de Nederlandse samenleving te benadrukken. Daarbij komen de basisprincipes van de

Nederlandse samenleving aan bod, te weten vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en participatie.

Huisvesting

Voor de eerste helft van 2018 hadden wij van het Rijk een taakstelling tot het huisvesten van 23 statushouders. Per 1 januari 2018 kenden wij een voorsprong van 9 personen, doordat we in 2017 meer mensen konden plaatsen dan we op grond van onze taakstelling moesten. Tot 1 juli hebben wij 15 statushouders kunnen huisvesten; deels zijn dit nareizigers. Hiermee hebben we de taakstelling voor de eerste helft van 2018 gerealiseerd.

Voor het tweede deel van 2018 is onze taakstelling bepaald op 19 statushouders.

Volksgezondheid

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De Toekomstverkenning ZHZ is door de GGD ZHZ afgerond in 2018 en deze geeft inzicht in de gezondheidssituatie in de regio Zuid-Holland-Zuid. Vanuit deze informatie heeft de GGD ZHZ de 11 belangrijkste thema's benoemd voor het Regionale Gezondheidsbeleid 2020-2023. Er worden 5 thema's uitgekozen waarop in Hendrik-Ido-Ambacht extra wordt ingezet om de gezondheid te stimuleren en te verbeteren. Deze thema's komen terug in het lokale gezondheidsbeleid 2020-2023. In overleg met de relevante maatschappelijke organisaties wordt een keuze gemaakt uit deze thema's. Het proces van afstemming met de organisaties over het lokale gezondheidsbeleid is onderdeel van het proces om te komen tot het lokale preventieplan.

Vrijwillige inzet

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Als gemeente willen we vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteunen en faciliteren. In het coalitieprogramma 2018-2022 is daarom opgenomen dat we vrijwilligersbeleid gaan opstellen samen met de lokale verenigingen en maatschappelijke partners. In dit beleid komt nadrukkelijk aandacht voor de inzet van sociale media (app) om vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar te brengen. Besluitvorming door de raad over dit nieuwe vrijwilligersbeleid staat gepland voor de tweede helft van 2019. De voorbereidingen voor het opstellen zijn in 2018 gestart.

Waardering mantelzorgers

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

In 2018 werken we aan een nieuwe beleidsnota voor het waarderen en ondersteunen van mantelzorgers. De huidige beleidsnota loopt van 2016 tot en met 2018. De nieuwe beleidsnota wordt het eerste half jaar 2019 voorgelegd aan de raad. De afgelopen twee jaar heeft de gemeente veel ervaring opgedaan met het aanbieden van nieuwe vormen respijtzorg, zoals de logeervoorziening en de laagdrempelige dagbesteding in De Blijde Borgh. Op basis van die ervaringen werkt de gemeente aan een nieuwe nota voor de periode 2019-2022. Bij de totstandkoming betrekken we ook nadrukkelijk de input van mantelzorgers uit onze gemeente. Het opstellen en het ontwikkelen van het nieuwe beleid is inmiddels in volle

gang. In 2018 is in de voorbereiding onder andere een enquête gehouden onder mantelzorgers over de knelpunten die ze ervaren en de ideeën die ze hebben voor mantelzorgondersteuning. Deze enquête was opgenomen in het aanvraagformulier voor het mantelzorgcompliment 2018. Ruim 300 mantelzorgers hebben dit ingevuld. De input hiervan nemen we mee in de nieuwe beleidsnota.

Zwembad

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

Na de oplevering van het nieuwe binnenbad krijgt het voorterrein van het zwembad een herinrichting. Daarbij wordt ook het evenemententerrein betrokken. De planuitwerking voor deze nieuwe herinrichting vindt plaats in 2019. De start van de werkzaamheden is gepland in het 1e kwartaal van 2020.

Verbonden partijen - ontwikkelingen

Wat gaan we daarvoor doen?

Dienst Gezondheid en Jeugd

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) is voor gemeenten in Zuid-Holland Zuid de gemeentelijke basisvoorziening voor publieke gezondheid. De activiteiten van DG&J hebben tot doel sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen en ontwikkelingskansen van onze inwoners te vergroten. Taken die DG&J in dat kader uitvoert zijn onder andere Publieke Gezondheid, Maatschappelijke Zorg en Jeugdgezondheidszorg. Ook borgt de dienst voor deze gemeenten het recht op onderwijs en treedt het op bij rampen en crises, wanneer de publieke gezondheid wordt bedreigd.

De organisatie van DG&J is al enkele jaren in ontwikkeling. Een van de dossiers is de positionering van de Regionale Ambulance Voorziening (RAV). Aanleiding voor dit vraagstuk is de Wet Ambulancezorg die in 2020 in gaat. In de eerste helft van 2018 is definitief besloten een coöperatieve vereniging op te richten waarin de RAV wordt verzelfstandigd. In deze coöperatie nemen ook het Erasmus MC en het Albert Schweitzer Ziekenhuis deel. De voorbereidingen om de coöperatie op te richten waren in 2018 in volle gang. Dit jaar is ook de samenvoeging van de meldkamers van Rijnmond en Zuid-Holland Zuid gerealiseerd. Daarnaast is met ingang van 1 januari 2018 Veilig Thuis een zelfstandig cluster geworden binnen DG&J, waarmee na drie jaar een einde kwam aan de tijdelijke projectorganisatie. Met de aanscherping van de Wet Meldcode en de radarfunctie Veilig Thuis wordt de taak van Veilig Thuis geïntensiveerd.

Uitmo 2018 zijn Leerdam en Zederik uit de GR DG&J getreden. Uitgangspunt is dat inwoners geen nadelige effecten ondervinden van de uittreding. Daarom is in 2018 gewerkt aan een goede overdracht van taken naar o.a. de GGD Regio Utrecht en Samen Veilig Midden Nederland (voor Veilig Thuis ZHZ). Daarnaast is in de tweede helft van 2018 met beide gemeenten een uittredingssom overeengekomen, volgens de in het Algemeen Bestuur vastgestelde richtlijn.

Uitvoering decentralisaties Wmo en Jeugd: transformatie en financiën

Portefeuillehouder: Die Steven, van

Kwaliteit

De Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) voeren voor Hendrik-Ido-Ambacht een deel van de Jeugd- en Wmo-taken uit. Inzet van beleid is door middel van transformatie en innovatie de instroom in zware zorg te verminderen en daarmee de afname van de rijksmiddelen op te vangen.

Jeugdhulp

In de tweede helft van 2017 heeft de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) een Meerjarenperspectief opgesteld. Op 5 maart 2018 heeft de gemeenteraad het Meerjarenperspectief Zuid-Holland Zuid 2018-2022 (MJP) vastgesteld. Dit document komt tegemoet aan de oproep van de gemeenteraden tot een stevige transformatie van de jeugdhulp. Deze transformatie-opgave vraagt om inzet van zowel gemeenten, Stichting Jeugdteams als de Serviceorganisatie. Uitgangspunt van het plan is onder andere middelen naar de 'voorkant' te verschuiven, zodat gemeenten lokaal meer kunnen investeren in het voorveld en in preventie. Daarom wordt in alle gemeenten het regionaal meerjarenperspectief aangevuld met een lokaal plan van aanpak. Onder de noemer Lokale Impuls Jeugd, waarvoor de raad in 2017 extra middelen beschikbaar heeft gesteld, zette Hendrik-Ido-Ambacht in 2018 al eerste stappen in de beweging naar de voorkant. De projecten uit het MJP stonden in 2018 nog 'in de steigers' waardoor de financiële effecten dit jaar nog niet merkbaar zijn. Vanwege de stijgende vraag naar jeugdhulp en de hogere kosten daarvan, kwam de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid in 2018 niet uit met de ontvangen rijksmiddelen. Deze ontwikkeling is al vanaf 2016 waarneembaar. Zowel bij het Meerjarenprogramma 2018-2022 als de 1e bestuursrapportage 2018 SOJ hebben gemeenten extra geld voor jeugdhulp beschikbaar gesteld. Naar het einde van het jaar toe, bleek dit echter niet afdoende. Daarom heeft het Algemeen Bestuur bij de 2e bestuursrapportage nogmaals besloten extra middelen uit te trekken (€ 1,5 miljoen), zodat de continuïteit van de zorg niet in gevaar kwam.

Wmo

Primaire insteek bij de transformatie van de WMO is kwaliteitsverbetering en keuzevrijheid voor de klant. Belangrijk uitgangspunt is dat de cliëntervaringen niet verslechteren. Uit het in 2018 gehouden Cliëntervaringsonderzoek blijkt dat cliënten, evenals voorgaande jaren, tevreden zijn over het contact met de SDD en over de kwaliteit van de ondersteuning. De verschillen tussen de regiogemeenten en met het voorgaande jaar, zijn klein. Het merendeel van de cliënten geeft aan dat de ondersteuning bijdraagt aan de zelfredzaamheid en kwaliteit van leven.

De Wmo budgetten staan sinds 2017 onder druk. De Sociale Dienst Drechtsteden ziet in 2018 de vraag naar vrijwel alle Wmo maatwerkvoorzieningen toenemen. Dit betekent een trendbreuk ten aanzien van de 'oude' voorzieningen (huishoudelijke ondersteuning, rolstoelen, vervoers- en woonvoorzieningen). Bij de 'nieuwe' voorzieningen (de begeleidingsproducten) is het een continuering van de trend die begin 2016 is ingezet. De sterkste stijging is waarneembaar bij collectief vervoer. De SDD vermoedt dat de sterk gestegen klanttevredenheid over de Drechthopper de voornaamste verklaring is voor het stijgende gebruik in 2018. Behalve het vervoer met de Drechthopper groeit ook het vervoer voor Wmo-dagbesteding.

De SDD ziet ook de vraag naar individuele begeleiding groeien. Er is een duidelijke

toename van zowel het aantal als de zwaarte van de indicaties. Oorzaken voor deze ontwikkeling zijn de landelijke beweging van langer zelfstandig thuis wonen en de ambulantisering in de GGZ. De SDD zoekt met aanbieders naar een aanpak om het tij te keren. Ook is de SDD in gesprek met de lokale gemeenten om het lokale en regionale aanbod beter af te stemmen. Deze maatregelen lijken in 2018 de eerste vruchten af te werpen. De Sociale Dienst Drechtsteden kan nu echter nog niet aangeven, of het effect voldoende is om de groei blijvend af te remmen.

Samen met de aanbieders van huishoudelijke ondersteuning heeft de SDD de consequenties van de cao-ontwikkelingen in de thuiszorg onderzocht. Hieruit blijkt dat de consequenties voor 2018 beperkt zijn en pas vanaf volgend jaar voor een substantiële kostenverhoging zorgen. De verkoop van de dienstencheques is per 1 juli 2018 gestopt. Mantelzorgcheques zijn nog het gehele jaar leverbaar gebleven, maar voor beide soorten cheques geldt dat zij uiterlijk 1 januari 2019 verzilverd moeten zijn.

Indicatoren

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Bron
Gezinssituatie tot 18 jaar			
Kinderen in uitkeringsgezin	3,37% (2015)	NB	VJI
Werk en Inkomen			
Netto arbeidsparticipatie	71,9% (2017)	72,2% (2018)	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	321	340	
Lopende re-integratievoorzieningen <i>Per 1.000 inwoners 15-64jr</i>	11,2 (2017)	7,7 (2018)	CBS
Werkloze jongeren 16 t/m 22 jaar	NB	0,42% (2015)	VJI
Jeugd			
Jongeren met jeugdhulp	10% (2017)	14% (2018)	SOJ
Jongeren met jeugdbescherming	1,1% (2017)	0,7% (2018)	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	NB	0,2% (2015)	CBS
Jongeren met een delict voor de rechter	NB	0,58% (2015)	CBS
Wmo			
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO <i>Per 1.000 inwoners</i>	43 (2017)	44 (2018)	CBS

Educatie

Verplichte indicatoren	0-waarde	Actuele waarde	Bron
Verzuim en schoolverlaters			
Absoluut verzuim	0	0,95	DUO

<i>Per 1.000 inw. 5-18 jr.</i>	(2016)	(2017)	
Relatief verzuim <i>Per 1.000 leerlingen</i>	15,66 (2016)	18,49 (2017)	DUO
Percentage vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,0% (2015)	1,2% (2016)	Ingrado
Sportdeelname			
Percentage niet-sporters	51,4% (2012)	55,6% (2016)	DG&J, CBs en RIVM

Wat heeft het gekost ?

Bedragen x1000

Exploitatie	Realisatie 2018	Prim.begrot.2018	Begrot.wijz.2018	Begrot.totaal 2018	Saldo 2018
Lasten					
4.2 - Onderwijshuisvesting	1.425	1.323	16	1.339	-86
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.098	1.322	118	1.440	342
5.1 - Sportbeleid en activering	1.007	987	-7	980	-27
5.2 - Sportaccommodaties	1.061	1.157	-9	1.148	87
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	939	1.079	9	1.088	149
5.6 - Media	513	539	-13	526	13
5.71 - (openlucht) recreatie	468	554	-18	536	69
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	1.684	1.517	542	2.059	375
6.2 - Wijkteams	1.529	1.620	303	1.924	395
6.3 - Inkomensregelingen	6.180	5.583	521	6.105	-75
6.4 - Begeleide participatie	1.149	1.145	-2	1.143	-6
6.5 - Arbeidsparticipatie	586	607	-6	601	16
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	297	264	112	376	79
6.71 - Maatwerkdienstverlening 18+	3.613	3.457	222	3.679	66
6.72 - Maatwerkdienstverlening 18-	4.307	3.741	-96	3.645	-661
6.81 - Geëscaleerde zorg 18+	-544	50	-450	-400	144
6.82 - Geëscaleerde zorg 18-	668	684	33	717	48
7.1 - Volksgezondheid	1.532	1.422	165	1.587	55
Totaal Lasten	27.512	27.053	1.441	28.494	981
Baten					
4.2 - Onderwijshuisvesting	-20	-28	0	-28	-8
4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-129	-53	-77	-130	0
5.1 - Sportbeleid en activering	-500	-518	0	-518	-19
5.2 -	-62	-63	0	-63	-1

Sportaccommodaties					
5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-605	-615	0	-615	-10
6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	-33	-49	13	-36	-3
6.2 - Wijkteams	-59	-59	0	-59	1
6.3 - Inkomensregelingen	-4.928	-4.255	-479	-4.734	194
6.6 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0
Totaal Baten	-6.335	-5.639	-543	-6.182	154
Resultaat	21.177	21.413	898	22.312	1.135